

15. Odpoveď dočasne povereného ministra obrany Slovenskej republiky M. Sklenára na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky M. Čepčeka podanú 24. augusta 2023 vo veci ochrany vzdušného priestoru Slovenskej republiky

**MINISTERSTVO
OBRANY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Martin Sklenár
minister

Bratislava 4. októbra 2023
Č. p.: OdVPD-15-26/2023

Vážený pán poslanec,

v súvislosti s Vašou interpeláciou podanou 24. augusta 2023 vo veci ochrany vzdušného priestoru Slovenskej republiky mi dovoľte uviesť nasledujúce odpovede na Vaše otázky:

- 1. Akým spôsobom je v súčasnosti zabezpečená ochrana vzdušného priestoru Slovenskej republiky?**

Odpoveď:

Ozbrojené sily SR udržujú situačný prehľad nad územím SR, riadia letovú prevádzku, operujú vlastné systémy protivzdušnej obrany (ďalej len „PVO“) ako aj lietadlá a vykonávajú ďalšie úlohy v kontexte ochrany vzdušného priestoru SR. Slovenská republika je tiež zapojená do systému NATO na ochranu vzdušného priestoru, NATINAMDS (NATO Air and Missile Defence System), ktorý je určený k vytvoreniu bezpečného a chráneného prostredia 24 hodín denne 7 dní v týždni. Aktuálne je ochrana vzdušného priestoru SR zabezpečená aj na základe Spoločnej deklarácie členských krajín V4 (Českej republiky, Maďarskej republiky, Poľskej republiky, Slovenskej republiky) k spoločnému záväzku ochrany vzdušného priestoru Slovenskej republiky na základe relevantných technických dohôd. Dodatočne, v období od 1. septembra 2023 do 31. decembra 2023 vykonávajú lety s cieľom prispieť k ochrane vzdušného priestoru SR aj lietadlá Nemeckej spolkovej republiky. Taliansky kontingent operuje systém PVO SAMP/T na leteckej základni v Malackách, ktorý predstavuje ďalšiu vrstvu ochranného zabezpečenia vzdušného priestoru SR. Zároveň sa dokončuje inštalácia systému MANTIS, ktorý SR darovalo Nemecko.

- 2. Prečo na Slovensku nezostal ani jeden zo štyroch sľúbených spojeneckých protivzdušných systémov Patriot, ktoré mali chrániť vzdušný priestor SR po odovzdaní našej protivzdušnej batérie S-300 Ukrajine?**

Odpoveď:

Slovenská republika ponuku na rozmiestnenie systémov PVO dostala od spojencov v nadväznosti na solidaritu, ktorú SR preukázala a preukazuje Ukrajine a v

súlade s potrebami integrovaného systému protivzdušnej obrany NATO (NATI-NAMDS), do ktorého sú tieto systémy zahrnuté. Potreby mechanizmu NATINAMDS na rozmiestnenie prostriedkov PVO sa v čase vyvíjajú a menia. SR ponuku od spojencov prijala a od počiatku k nej pristupovala ako k dočasnému riešeniu pre posilnenie národných spôsobilostí PVO OS SR, na rozvoji ktorých kontinuálne pracuje. Systém PVO SAMP/T, umiestnený na leteckej základni v Malackách, predstavuje z pohľadu spôsobilostí ekvivalentnú náhradu za systémy Patriot, ktoré boli na území SR rozmiestnené v minulosti.

3. Prečo Mamba nechráni stred a východ Slovenska, ale len časť západného Slovenska?

Odpoveď:

Protiletadlový raketový systém SAMP/T dislokovaný v západnej časti Slovenska je operačne prioritne určený na ochranu hlavného mesta Bratislavy, ako aj ostatnej dôležitej hospodárskej a priemyselnej infraštruktúry štátu v jeho dosahu. Vzhľadom na členitosť terénu (výškové usporiadanie zemského povrchu) Slovenskej republiky, nikdy nebolo možné chrániť celé územie štátu jedným systémom protivzdušnej obrany.

4. Ako presne znela dohoda so spojencami o kompenzácií za poskytnutie protivzdušného systému S-300 Ukrajine? Je takáto dohoda aj v písomnej forme?

Odpoveď:

Rozhodnutie poskytnúť systém PVO S-300 Ukrajine bolo realizované na základe suverénneho rozhodnutia SR, ktoré malo za cieľ pomôcť napadnutému susedovi a ochrániť životy ľudí na Ukrajine pred leteckými a raketovými útokmi Ruskej federácie na ciele na Ukrajine. Na základe konzultácií so spojencami v rámci NATO sa Nemecká spolková republika, Spojené štáty americké, Holandské kráľovstvo a neskôr Talianska republika rozhodli dočasne prispieť k ochrane vzdušného priestoru SR.

5. Akým spôsobom bola/bude SR kompenzovaná za odovzdanie stíhačiek MiG-29?

Odpoveď:

Rozhodnutie poskytnúť lietadlá MiG-29 Ukrajine bolo realizované na základe suverénneho rozhodnutia SR. Motiváciou pre uvedené rozhodnutie bolo podporiť Ukrajinu v jej spravodlivom boji proti ruskej agresii za svoju suverenitu a územnú celistvosť. Išlo o reakciu na konkrétnu potrebu Ukrajiny.

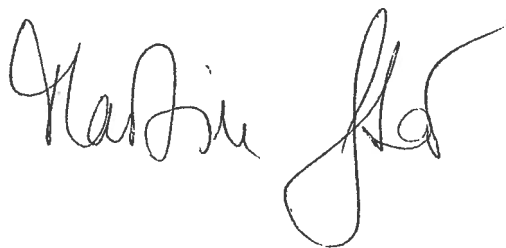
Ministerstvo obrany SR doručilo Európskej únii všetky potrebné dokumenty, na základe ktorých máme nárok na poskytnutie finančnej refundácie z Európskeho mierového nástroja. Doteraz bolo SR preplatené viac ako 82 mil. EUR a schválené bolo aj preplatenie ďalších nákladov za darovaný materiál vo výške viac ako 5,5 mil. EUR, ktoré budú vyplatené naprieč rokmi 2024-2027. Ďalšia finančná kompenzácia

bude určená rovnakým mechanizmom ako v predošlých tranžiach. Jej presná výška je predmetom rokovania.

V roku 2024 sa očakáva dodanie prvých lietadiel F-16 pre Vzdušné sily SR. V súčasnosti je vzdušný priestor SR chránený prostriedkami spojencov.

Potrebné je doplniť aj skutočnosť, že partneri SR podporili obranyschopnosť SR aj na základe solidarity, ktorú SR Ukrajine prejavila. V prípade Nemeckej spolkovej republiky tak učinili darovaním už spomínaných systémov PVO Mantis, darovaním 15ks tankov Leopard 2A potom ako SR darovala 30ks obrnených vozidiel BVP-1 Ukrajine. Rovnako, Spojené štáty americké poskytli SR 200 mil. USD z podporných fondov Foreign Military Financing, ktoré SR využije na modernizáciu techniky Ozbrojených síl SR. Prostredníctvom EDI projektov súčasne získala SR investíciu vo výške 100 miliónov USD na obrannú infraštruktúru. USA tiež ponúkli SR možnosť odkúpiť 12 vrtuľníkov AH-1Z Viper za výrazne zvýhodnenú cenu. Hodnota ponúkaného materiálu sa pohybuje na úrovni viac ako 1 miliardy USD, pričom SR by musela z tejto sumy zaplatiť približne 340 miliónov USD.

S pozdravom

Vážený pán
Martin Čepček
poslanec Národnej rady
Slovenskej republiky
Bratislava